

Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol a Chyfyngiadau) (Diwygio) (Cymru) 2020

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan Lywodraeth Cymru ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol a Chyfyngiadau) (Diwygio) (Cymru) 2020.

Vaughan Gething
Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

9 Tachwedd 2020

1. Disgrifiad

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) 2020 ("Y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol"), Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 3) (Cymru) 2020 a Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Rhif 4) (Cymru) 2020 ("Rheoliadau Rhif 3 a Rhif 4").

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Gwneir y Rheoliadau hyn o dan y weithdrefn frys a osodir yn adran 45R o Ddeddf Iechyd Cyhoeddus (Rheoli Clefydau) 1984 (c. 22) ("Deddf 1984"). Caiff y Rheoliadau eu gwneud heb i ddrafft gael ei osod na'i gymeradwyo gan y Senedd. Mae Gweinidogion Cymru o'r farn, oherwydd brys, fod angen gwneud y Rheoliadau heb i ddrafft gael ei osod a'i gymeradwyo felly fel y gellir cymryd camau iechyd cyhoeddus er mwyn ymateb yn gyflym i fygythiad y coronafeirws i iechyd pobl. Mae Gweinidogion Cymru o'r farn bod y cyfyngiadau a'r gofynion fel y'u nodir yn y Rheoliadau hyn yn angenrheidiol ac yn gymesur fel ymateb iechyd cyhoeddus i'r bygythiad presennol a achosir gan y coronafeirws.

Y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol

Nid yw'r diwygiadau yn y Rheoliadau hyn yn newid y ffaith fod hawliau unigolion o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a Siarter Hawliau Sylfaenol Ewrop yn gysylltiedig â'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol a Rheoliadau rhif 3 a rhif 4; mae'r Llywodraeth o'r farn eu bod yn gymesur a hefyd yn gyfiawn at ddiben atal lledaeniad haint a/neu y caniateir ymyriad ar y sail ei fod yn anelu at gyflawni nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd.

Yn dod i rym

Yn unol ag adran 4(1) o Ddeddf Offerynnau Statudol 1946, hysbyswyd y Llywydd y bod y Rheoliadau wedi dod i rym cyn iddynt gael eu gosod am fod angen ymateb ar frys i'r newidiadau a nodwyd yn y risg i iechyd cyhoeddus a achosir gan bobl yn cyrraedd o Ddenmarc.

3. Y cefndir deddfwriaethol

Mae Deddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984 ("Deddf 1984"), a rheoliadau a wnaed oddi tani, yn darparu fframwaith deddfwriaethol ar gyfer diogelu iechyd yng Nghymru a Lloegr. Gwneir y Rheoliadau drwy ddibynnu ar y pwerau yn adrannau 45B, 45C(1) a (3), 45F(2) a 45P(2) o Ddeddf 1984.

Mae'r Memoranda Esboniadol i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol a Rheoliadau 3 a 4 yn rhoi rhagor o wybodaeth am y pwerau hyn.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Gwnaed y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol ar 5 Mehefin 2020 a daethant i rym ar 8 Mehefin 2020 mewn ymateb i'r bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd a berir gan fynychder a lledaeniad syndrom anadlol aciwt difrifol coronafeirws 2 (SARS-CoV-2).

Mae'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn cael eu hadolygu'n rheolaidd ac mae newidiadau wedi'u gwneud i'r rhestr o'r gwledydd a'r tiriogaethau eithriedig na fyddai'n ofynnol i deithwyr ynysu ar ôl cyrraedd Cymru o'r manau hynny – y mwyaf perthnasol i'r Rheoliadau hyn pan wnaed Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Diwygio) (Cymru) (Rhif 18) oedd i dynnu Denmarc ar frys o'r rhestr o wledydd a thiriogaethau eithriedig o 04:00am 6 Tachwedd 2020. Ers yr amser hwnnw, mae pobl sydd wedi bod yn Nenmarc yn y 14 diwrnod blaenorol sy'n cyrraedd Cymru wedi gorfod ynysu.

Roedd y diwygiad hwn yn angenrheidiol am fod risgiau iechyd yn dod i'r amlwg ac yn cael eu hadrodd yn Nenmarc sy'n dangos bod straen newydd o feirws y covid yn cael ei drosglwyddo o fincod i bobl, a bod angen gweithredu cyn i fwy o deithwyr rhyngwladol o Ddenmarc gyrraedd y DU. Mae'r diwygiadau a wnaed yn awr gan y Rheoliadau newydd hyn yn estyn y gofyn i ynysu i bob aelod o aelwyd unrhyw un sy'n cyrraedd Cymru o 4.00am ar 7 Tachwedd sydd wedi bod yn Nenmarc yn y 14 diwrnod cyn hynny; fel bod gofyn i'r teithiwr sy'n dychwelyd a phob aelod o'i aelwyd bellach ynysu am 14 diwrnod. Mae'r diwygiadau'n datgymhwysu hefyd yr holl sectorau eithriedig a restrir Atodlen 2, fel na chaiff unrhyw un sy'n dod i Gymru sydd wedi bod yn Nenmarc yn y 14 diwrnod blaenorol ei eithrio o'r gofynion i ddarparu gwybodaeth teithiwr nac i ynysu. Bydd rhestr fwy cyfyngedig nag arfer o'r rhesymau dros gael gadael man ynysu hefyd yn gymwys fel rhan o'r ymateb i'r bygythiad i iechyd cyhoeddus.

Mae'r newid yn cyd-ddigwydd â gweithredu pwerau mewnfario Llywodraeth y DU, sy'n golygu y gwrthodir mynediad i'r DU i bob teithiwr nad yw'n ddinesydd Prydeinig neu nad yw'n breswlydd Prydeinig sydd wedi bod yn Nenmarc neu ar dramwy trwy Ddenmarc yn y 14 diwrnod diwethaf.

Er mwyn gallu ymateb yn effeithiol i'r sefyllfa sy'n dod i'r amlwg, mae newidiadau wedi'u gwneud hefyd i Rheoliadau rhif 3 a rhif 4 fydd yn ei gwneud yn ofynnol i unrhyw un a gyrhaeddodd Cymru cyn 4am 7 Tachwedd ar ôl bod yn Nenmarc yn y 14 diwrnod blaenorol i ynysu am 14 diwrnod o ddyddiad cyrraedd Cymru. Estynnir y gofyn hwnnw hefyd i unrhyw aelod o aelwyd y person hwnnw.

Er mwyn cefnogi'r gwaith o weithredu'r gofynion newydd hyn yn effeithiol, mae Iechyd Cyhoeddus Cymru bellach yn cysylltu ar frys â holl drigolion Cymru sydd wedi bod yn Nenmarc yn ystod y 14 diwrnod diwethaf i esbonio'r gofynion ynysu newydd.

5. Ymgynghori

Oherwydd y bygythiad difrifol ac uniongyrchol sy'n deillio o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd y cyhoedd brys, ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn.

6. Aseiad Effaith Rheoleiddiol

Ni chynhaliwyd unrhyw aseiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn oherwydd yr angen i'w rhoi ar waith ar fyrder i ymdrin â bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd.